Ugovor o gospodarskim pitanjima

Sveta Stolica i Republika Hrvatska

u skladu s odredbama Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima;

Katolička Crkva u nastojanju da u Republici Hrvatskoj osigura materijalne uvjete za pastoralno djelovanje, u skladu s odredbama Drugoga vatikanskog sabora i kanonskih propisa;

Republika Hrvatska na temelju odredaba Ustava i odgovarajućih zakona;

Republika Hrvatska s obzirom na veliku ulogu Katoličke Crkve u društvenoj, odgojnoj, kulturnoj i karitativnoj djelatnosti;

dogovorile su se o slijedećem:

Članak 1.

1. Pravne osobe Katoličke Crkve, u skladu s odredbama kanonskog prava, mogu slobodno primati milostinju i darove vjernika te prihvaćati druge uobičajene oblike prinosa vjernika za uzdržavanje crkvenih ustanova.

2. Na primanja iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuju se odredbe poreznoga sustava Republike Hrvatske.

Članak 2.

U želji da financiranje Katoličke Crkve bude uređeno na suvremen i djelotvoran način, u skladu s demokratskim društvenim ustrojem, Republika

Hrvatska se obvezuje da će:

1. a) Katoličkoj Crkvi vratiti imovinu, koja joj je oduzeta u vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine, a koju je moguće vratiti prema zakonskim odredbama;

2. b) naći odgovarajuću zamjenu za dio dobara koja nije moguće vratiti;

3. c) isplaćivati pravnim osobama Katoličke Crkve naknadu u novcu za ostalu imovinu koja neće biti vraćena;

4. priznajući opće društveno vrijedni rad Katoličke Crkve na kulturnom, odgojnom, društvenom i etičkom polju, Katoličkoj Crkvi osiguravati određen godišnji novčani iznos.

Članak 3.

1. Republika Hrvatska se obvezuje da će Katoličkoj Crkvi, u razumnom roku, vratiti u naravi imovinu koju je moguće vratiti prema zakonskim odredbama.

2. U roku od šest mjeseci po stupanju na snagu ovoga Ugovora, mješovito povjerenstvo – sastavljeno od jednakog broja predstavnika Vlade Republike Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije – priredit će popis imovine koja će biti vraćena, s naznakom roka povratka.

Članak 4.

Republika Hrvatska, u dogovoru s mjerodavnim vlastima Katoličke Crkve i u skladu sa zakonskim odredbama, izvršiti će prikladnu zamjenu za dio dobara koja nije u stanju vratiti Katoličkoj Crkvi. Zamjenu dobara i rokove također će utvrditi mješovito povjerenstvo u roku od godine dana od stupanja na snagu ovoga Ugovora.

Članak 5.

1. Republika Hrvatska će pravnim osobama Katoličke Crkve od godine 2000., kao naknadu za oduzeta dobra koja nije moguće vratiti, isplaćivati primjerenu novčanu nadoknadu u četiri godišnja obroka.

2. Ukupan iznos naknade za oduzetu imovinu, koja će se isplaćivati u novcu, utvrdit će crkveno-državno povjerenstvo stručnjaka na temelju procjene vrijednosti tih dobara, a u skladu sa zakonskim odredbama, najkasnije u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovoga Ugovora.

3. Mjerodavno tijelo Republike Hrvatske isplaćivat će Katoličkoj Crkvi novčani iznos svaka tri mjeseca na račun Središnjega fonda Hrvatske biskupske konferencije za crkvene ustanove. Središnji fond će dospjeli iznos dostavljati (nad)biskupijama, te ustanovama posvećenog života i družbama apostolskog života, na temelju vrijednosti oduzete imovine.

Članak 6.

1. Republika Hrvatska sukadno Ustavu i odgovarajućim zakonima, priznaje opće društveno vrijedan rad Katoličke Crkve u službi građana na kulturnom, odgojnom, društvenom i etičkom polju (usp. čl. 2. § 2. ovoga Ugovora).

2. Da bi Katolička Crkva mogla na doličan način nastaviti svoje djelovanje na promicanju općega dobra, Republika Hrvatska će joj mjesečno davati iz godišnjega državnoga proračuna iznos koji odgovara dvjema prosječnim bruto plaćama pomnoženim s brojem župa koje postoje u Republici Hrvatskoj na dan stupanja na snagu ovoga Ugovora.

3. Hrvatska biskupska konferencija će svake godine do 1. prosinca dostaviti ovlaštenome državnom uredu popis novih ili ukinutih župa kako bi se činjenično stanje moglo uskladiti s odredbom iz stavka 2. ovoga članka. U taj popis neće ulaziti novoosnovane župe koje u gradu broje manje od 3000 vjernika, a na selu manje od 1000 vjernika.

4. U novčani iznos, o kojemu se govori u stavku 2. ovoga članka, osim troškova za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika, uključeni su i troškovi izgradnje i uzdržavanje crkava i pastoralnih središta koji nisu u popisu spomenika kulture, te doprinos za karitativnu djelatnost Katoličke Crkve.

5. Označeni će se iznos dostavljati mjesečno Središnjoj ustanovi Hrvatske biskupske konferencije za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika.

6. Mjerodavne vlasti Katoličke Crkve i Republike Hrvatske pri određivanju spomenutoga novčanog iznosa, imali su na umu postotak građana Republike Hrvatske koji se izjašnjuju katolicima.

Članak 7.

1. Hrvatska biskupska konferencija, radi pravične rasporedbe navedenih novčanih sredstava, osnovat će Središnju ustanovu za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika. Isto će učiniti i sve (nad)biskupije za svoje područje.

2. Navedene ustanove dužne su poštivati zakone Republike Hrvatske o financijskom poslovanju.

Članak 8.

1. Ustanove za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika osiguravat će novčana sredstva za mjesečne prihode klera i drugih crkvenih službenika koji rade u pastoralu, imajući na umu načela pravednosti i crkvenoga zajedništva.

2. Što se tiče građanskih prava i obveza, navedene ustanove će se ravnati po državnim propisima. U drugim će se stvarima ravnati po crkvenim propisima.

Članak 9.

Radi rješavanja pitanja mirovinskoga osiguranja članova klera, redovnika i redovnica koji su navršili 65 godina života, a čije mirovinsko osiguranje do sada nije sustavno riješeno, Republika Hrvatska će tijekom prvih deset godina primjene ovoga Ugovora novčani iznos o kojem se govori u članku 6. ovoga Ugovora isplaćivati uvećan za 20 %.

Članak 10.

1. Pravne osobe Katoličke Crkve u odnosu na porezni sustav smatrat će se neprofitnim ustanovama.

2. Odredba iz stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na profitne djelatnosti pravnih osoba Katoličke Crkve.

Članak 11.

Na preporuku dijecezanskog biskupa državne će vlasti svake godine razmatrati, odobriti i financijski pomagati posebne programe i projekte pravnih osoba Katoličke Crkve, koji su korisni za opće dobro.

Članak 12.

1. Planovi razvoja gradova i mjesta, na prijedlog dijecezanskog biskupa, predvidjeti će prikladne lokacije za izgradnju novih crkava i crkvenih zgrada potrebnih za bogoslužje i pastoralni rad (usp. čl. 11. Ugovora između Svete Stolice i Republike Hrvatske o pravnim pitanjima).

2. Budući da pastoralna središta osiguravaju javnu službu korisnu društvenoj sredini, mjerodavna tijela pridonosit će izgradnji i obnovi crkvenih zgrada prema svojim mogućnostima.

Članak 13.

1. U skladu sa stavkom 1. članka 15., ovaj će se Ugovor primjenjivati prve proračunske godine nakon njegovoga stupanja na snagu.

2. Mješovito povjerenstvo će dogovoriti pojedinosti u svezi s primjenom navedenih načela.

Članak 14.

Sveta Stolica i Republika Hrvatska zajedničkim će dogovorom rješavati moguće dvojbe ili poteškoće koje bi mogle nastati u svezi s tumačenjem ili provođenjem bilo koje točke ovoga Ugovora.

Članak 15.

1. Ovaj će Ugovor biti ratificiran prema pravnim propisima visokih ugovornih Strana i stupit će na snagu u trenutku razmjene ratifikacijskih isprava.

2. Ako bilo koja od visokih ugovornih Strana bude smatrala da su se bitno promijenile prilike u kojima je sklopljen ovaj Ugovor, tako da ga treba mijenjati, započet će pregovore o njegovoj prilagodbi novim okolnostima.

Potpisano u Zagrebu, 9. listopada 1998., u dva izvorna i podjednako vjerodostojna primjerka na hrvatskom i na talijanskom jeziku.

Msgr. Giulio Einaudi	dr. Jure Radić
za Svetu Stolicu	za Republiku Hrvatsku